

Forfatter: Nansen, Peter

Titel: SIMULANTEN

Citation: Nansen, Peter: "SIMULANTEN", i Nansen, Peter: *Samlede Skrifter Bd. 3: Noveller; Skitser; Dramatiske Smaating*, Gyldendal, 1908-09, s. 231. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/text/adl-texts-nansen03ny-shoot-workid67070.pdf> (tilgået 25. april 2024)

Anvendt udgave: Samlede Skrifter Bd. 3: Noveller; Skitser; Dramatiske Smaating

SIMULANTEN

Overlægen kunde ikke blive klog paa den Patient.

Rekrut Nr. 13 af 3die Kompagni var indlagt for Svækkelse i det venstre Ben. Han kunde ikke støtte paa det. Det var ligesom at Livskraften var sivet ud af Knoklerne paa det, sagde han paa sit dannede Kjøbenhavnsk. Nr. 13 var i det civile Liv Snedkersvend og en ualmindelig flot Karl at se paa.

"Det er Herren straffe mig Løgn," betroede Overlægen sit Følge efter den første Undersøgelse af Nr. 13s Ben. "Det er simpelthen en Forbryder. Han fejler ikke det bitterste. Men heldigvis har Militæretaten Midler til at tumle saadan en Knægt. Han skal blive kureret i en Hastighed."

Unægtelig saá 13s Ben hellerikke sygt ud. Det var et af de mest velskabte Ben, man kunde tænke sig - rentud klassisk, lige til at modellere.

Imidlertid fik Overlægen ikke Ret i sin Tillid til den militære Kurmetodes hurtige Virkning.

Den blev dog anvendt i sin fulde Udstrækning og uden Skaansel.

Den begyndte med Feberkost og spansk Flue. Saa toges der fat med Elektrisérmaskinen, først den lille, saa den store. Det var forresten nydeligt at se, naar 13s Ben blev elektriseret. Det prangede, under 232 de vældige elektriske Udladninger, med et Muskelspil af en fuldendt Skønhed. Men 13 forblev ubøjelig. Han krympede sig under Eksekutionen, en Gang imellem udstødte han et ufrivilligt Smertens-Klynk - - men Benet var og blev kraftesløst. Før og efter hver elektrisk Behandling, som Overlægen ledede med højstegen Haand, stilledes Nr. 13 op ved Siden af sin Seng. Han sank øjeblikkelig sammen i venstre Side: Benet kunde ikke bære ham.

Efter den elektriske Kur fulgte Vandkuren. Hver Morgen og Aften fik 13 Styrte- og Straalebad. Badets Temperatur bragtes ned til det mindst mulige: 13 erklærede, at han frøs som en Hund, men "det fik jo være, bare det maatte hjælpe." Det hjalp ikke. Nr. 13 blev ikke nogen populær Patient blandt Sygepasserne. To Gange om Dagen maatte de slæbe ham paa en Bærebør over i Vaske- og Badehuset. Og under selve Badet havde de et Mas med at holde ham oprejst - han faldt stadig sammen til Venstre.

Bortset fra at han var mistænkt som Simulant og gjorde Sygepasserne megen ekstra Ulejlighed, maatte Nr. 13 anerkendes for en Mønster-Patient. Han var altid fuldkommen venlig og høflig af Væsen - næsten sleben - og han røbede aldrig med et Ord eller en Mine Misfornøjelse med den skrappe Behandling, der blev ham til Del. Tværtimod. Han syntes yderst taknemlig for de Anstrængelser, Overlægen gjorde sig med ham. Han viste sig - trods ikke utydelige Vink - ganske uimodtagelig for Forstaaelse af, at han opfattedes og behandledes som Simulant.

Efterhaanden aftvang han næsten Overlægen Beundring.

Da han otte Dage, i uforandret blomstrende 233 Livskraft, havde tæret paa Feberkostens Franskbrød, Tevand og Mælk, sagde Overlægen: "Nu synes jeg, De skulde se at faa lidt Gang i det Ben, at vi kunde give Dem noget ordenligt at spise. For De forstaar jo nok, at vi ikke tør overfylde Maven paa en Patient med saa skrøbeligt Bentøj. Længes De ikke efter en god Bøf?"

Nr. 13 saá med hengiven Taknemlighed paa Overlægen og svarede: "Nej, tusind Tak, Hr. Overlæge, jeg trænger slet ikke til noget. Jeg er mere end tilfreds med den Mad, jeg faar."

- - - "Satan til Karl," brummede Overlægen, da han vandrede videre til næste Stue, "det er s'gu den haardeste Hals af en Forbryder, jeg endnu har været ude for."

Den Dag beordredes der Vejning af Nr. 13. Ugen efter - da han havde fraadset i nye otte Dages Feberkost - vejedes han atter. Han var taget 3 Pund paa.

Fra nu af var der i Overlægens Hjærte en uskrømtet Sympati med Nr. 13. "Gavtyvestreger er der s'gu med i Spillet" - sagde han - "men storartet er han ligegodt. At han ender i Forbedringshuset, kan der ikke være Tvivl om. Men jeg gav gærne 10 Kroner for, at han kunde slippe."

"De videnskabelige Tortur-Kure" - Overlægens Udtryk - fortsattes dog stadig. Mest for Princippets Skyld. For egenlig havde Overlægen opgivet Haabet om at faa Bugt med Nr. 13, og allerede var han begyndt at hentyde til Muligheden af at maatte indstille ham til Kassation.

Saa hændte det en Dag, at Overlægen var ekstrabister. Og da han naaede til Nr. 13, gav han ham en saa kraftig Omgang Elektricitet, som han endnu aldrig havde faaet den. Rundt om Sengen, hvor Ofret vred sig, stod Reservelægen, Korporalerne, 234 Sygepasserne og Stuekonen, Jfr. Svingstrup, den yngste af Hospitalets Damer, "Skønheden", som hun kaldtes, en høj, mørkøjet, sværbarmet Mø mellem 30 og 40. -- Pludselig gav Nr. 13 et højt Skrig fra sig, og i det samme brast Jfr. Svingstrup i Krampehulken. Og væk fo'r hun, ind og smed sig paa sin Seng i sin Kahyt ved Siden af Sygestuen.

Overlægen standsede et Øjeblik. "Gaa ind og slaa Vand paa hende" -- sagde han til Reservelægen. Derpaa gav han med god Vilje Nr. 13 endnu et Par solide Stød.

Men da han lidt efter stod med Reservelægen ude paa Trappen, sagde han: "Har De, højstærede Kollega, nogensinde observeret, at Jfr. Svingstrup er sentimental?"

"Nej, ikke i nogen generende Grad."

"Jeg ikke heller ... Hvad mener da den unge moderne Videnskab om dette Tilfælde?"

"Ja-h ... Jfr. Svingstrup er jo i den for Kvinder vanskelige Alder, Hr. Overlæge ... Jeg mener derfor, at man maaske kunde forklare det forefaldne som et Udslag af ..."

"Meget ærede Hr. Kollega ... tillad mig at sige Dem, at De ikke er nogen Menneskekender. Hvad jeg mener, er det, at vi nu staar ved Gaadens Løsning."

"Hvilken Gaade?"

"Nr. 13. -- Hør nu, Hr. Doktor, og gør nøjagtig, som jeg siger. I Eftermiddag erklærer De, paa mine Vegne, at Jfr. Svingstrups Stue skal evakueres til Brug for de Faaresyge-Patienter, der ikke er Plads til paa Epidemihospitalet. Paa Grund af Stuens fremtidige Smittefarlighed forbydes det dens Sygepasser og Stuekone at have Samkvem med nogen her paa Hospitalet. De faar, med andre Ord, begge Stuearrest -- foreløbig. Derpaa fordeler De Jfr.

235

Svingstrups Patienter, som De selv finder det hensigtsmæssigt. Men Nr. 13 lægger De over i den anden Fløj til Havgassen Md. Mortensen. -- Er De med?"

"Overlægen mener altsaa ... ?" -- Reservelægen smilede fiffigt.

"Javel. Gør, som jeg siger."

Nr. 13 havde ligget i to Dage hos Md. Mortensen og faaet samme omhyggelige Behandling som før, med Feberkost og Bade og Elektricitet.

Da Overlægen den tredie Dag stod ved hans Sygeleje og spurgte til hans Befindende, svarede han: "Sandelig, Hr. Overlæge, nu tror jeg, jeg begynder at bedres. Det er, ligesom jeg har faaet lidt Kræfter i det syge Ben."

"Vorherre være lovet!" sagde Overlægen. "Jeg tænkte skam ogsaa nok, at den elektriske Kur en Gang maatte hjælpe. Nu skal De se: en halv Snes Dage til med ekstra god Elektricitet, og vi faar Dem atter paa Benene som en brav Soldat."

Hvorpaa han straks gav Nr. 13, hvad han for den Dag kunde have godt af.

Overlægens Haab gik mere end i Opfyldelse. Ugen var ikke til Ende, før Nr. 13s Ben havde genvundet sin fulde Førlighed.

Den Dag, han blev udskrevet, kaldtes han, efter Stuegangen, ned til Overlægen paa Kontoret.

Iført Uniformshuen gik Overlægen hen imod ham:

"Jeg kunde bringe Dem i Forbedringshuset, Nr. 13. De véd det?"

"Javel, Hr. Overlæge."

"Jeg gør det maaske ogsaa. For det er jo i Grunden min Pligt ... For Satan, Mand, hvorfor siger 236 De ikke noget? Har De ikke noget at fremføre til Deres Undskyldning?"

"Jeg syntes, det var det dejligste Fruentimmer, jeg nogensinde havde set."

"Hvorfra kendte De hende?"

"Jeg saá hende en Dag, jeg besøgte en syg Kammerat."

"Og hvad saa?"

"Saa aftalte vi, at jeg skulde melde mig daarlig."

"De slipper ikke for Forbedringshuset."

"Nej, det gør jeg vel ikke, Hr. Overlæge. Men nu er der jo det ..."

"Hvilket?"

"... at hun vist er med Barn. Det skrev hun i Morges til mig."

"Og hvad saa?"

"Ja, saa vilde jeg jo gærne gifte mig med hende, saa snart jeg var ude af Tjenesten. For hun er det dejligste Fruentimmer, og saa laver hun den mest storartede Mad."

Overlægen kløede sig under Uniformshuen. Saa pludselig smed han den hen i en Krog og sagde:

"Lad gaa. De skal slippe. Men et Ord er et Ord. De gifter Dem med hende, jeg staar Fadder til Barnet - det er s'gu vel det mindste, jeg kan gøre Krav paa - og, hvis det bliver en Pige, døbes hun Elektrine. De kan forkorte det til Trine. Er det en Aftale?"

"Javel, Hr. Overlæge."